

Богданова А. О.

здобувач вищої освіти факультету менеджменту

Науковий керівник: **Сухорукова А. Л.**

канд. наук з держ. упр., доцент,

доцент кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИМИ РЕСУРСАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ЗАКЛАДІВ ГОСТИННОСТІ

Сучасні трансформації у сфері національної економіки України, зумовлені воєнними діями, глобальними енергетичними кризами та нестабільністю міжнародних ринків, суттєво актуалізували питання енергетичної безпеки як стратегічного ресурсу держави [2]. Водночас енергетична безпека – це не лише технічна стабільність. Це комплекс державних механізмів контролю, регулювання та розвитку енергетичного сектору. Від ефективності державної політики у сфері енергетики залежить конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість сфери гостинності, особливо в умовах післявоєнного відновлення. Для готельного та ресторанного сектору важливими є такі напрями державного контролю: гарантування стабільного енергопостачання, регулювання тарифної політики, розвиток альтернативної енергетики, підтримка енергоефективних технологій та контроль за функціонуванням критичної інфраструктури [1].

Одним із ключових інструментів державного контролю є законодавче регулювання та стратегічне планування розвитку енергетики. Україна поступово інтегрується у європейську енергетичну систему ENTSO-E, що створює можливості для підвищення стабільності енергомережі та зменшує залежність від окремих джерел [2].

Другим важливим напрямом є державний контроль над тарифною та антикризовою політикою, що дозволяє уникати різких коливань вартості енергоресурсів. У період нестабільності для підприємців HoReCa критично важлива передбачуваність витрат, адже енергоносії становлять значну частку операційних витрат. Збереження державного регулювання стратегічних енергетичних підприємств та прозорість тарифоутворення забезпечують можливість планування та зниження ризиків для бізнесу [3].

Третім напрямом є державне стимулювання впровадження енергоефективних технологій [4]. Держава може створювати програми співфінансування або податкового стимулювання таких модернізацій, що є поширеною практикою в країнах ЄС. У довгостроковій перспективі це зменшує навантаження на енергосистему та підвищує стійкість бізнесу [2].

Четвертий напрям – підтримка та розвиток альтернативних джерел енергії, що є стратегічно важливим для енергетичної незалежності [3].

П'ятим важливим напрямом є захист критичної інфраструктури, до якої належить енергосистема. Без ефективного державного захисту стратегічних ресурсів функціонування готельної індустрії може бути паралізоване [4]. Таким чином, енергетична безпека має розглядатися не окремо, а в контексті загальної національної безпеки та економічної стійкості.

У цьому контексті важливо підкреслити, що майбутнє енергетичної стійкості готельно-ресторанного бізнесу залежить не лише від державних ініціатив, але й від готовності самих підприємств до стратегічного енергоменеджменту. Заклади гостинності мають впроваджувати системний підхід до управління енергоресурсами, що включає регулярний енергоаудит, прогнозування потреб, оптимізацію споживання та використання інтелектуальних систем моніторингу. Інтеграція цифрових технологій, таких як системи «розумної» автоматизації, дозволить підприємствам HoReCa зменшити втрати, підвищити продуктивність обладнання та скоротити операційні витрати.

Крім того, розвиток партнерських програм між державними структурами, місцевими органами влади та галузевими асоціаціями HoReCa сприятиме створенню єдиної системи управління енергетичною безпекою. Спільні ініціативи, спрямовані на підвищення кваліфікації персоналу, популяризацію енергозберігаючих технологій та поширення кращих практик, дозволять не лише підвищити ефективність використання енергоресурсів, але й забезпечити більшу готовність сектору до кризових ситуацій.

Список використаних джерел:

1. Poltorak A., Khrystenko O., Sukhorukova A., Moroz T., Sharin O. Development of an integrated Approach to assessing the impact of innovative development on the level of financial security of households. *Eastern-European of Enterprise Technologies*. 2022. № 1 (13-115). pp. 103-112. DOI: [10.15587/1729-4061.2022.253062](https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.253062).
2. Сухорукова А.А. Напрями оптимізації механізмів державного регулювання фінансово-економічної безпеки підприємств в умовах євроінтеграційних викликів. *Управління системою фінансово-економічної безпеки соціально-економічних систем різних рівнів функціонування* : матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (Миколаїв, 16-18 листопада 2022 р.) Миколаїв : МНАУ. 2022. С. 124-126.
3. Полторак А.С., Сухорукова А.А., Онопрійчук Д. О., Пшеничний І. С. Гнучке управління аграрними підприємствами в системі забезпечення фінансової безпеки України. *Modern Economics*. 2024. № 47 (2024). С. 84-91. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V47\(2024\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V47(2024)-12).
4. Мелашенко Ю. С., Курепін В. М. Використання енергетичних ресурсів: вплив на навколишнє середовище. *Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри* : міжнародний форум Food security of Ukraine in the conditions of the war and post-war recovery: global and national dimensions. International forum. 30-31 травня 2024 р. Миколаїв. МНАУ, 2024. С. 102-104.